

یادداشت

ضعف صادرات صنعتی

حسین حق گو
کارشناس اقتصادی

تجارت خارجی در دوران معاصر، موتور اصلی و مهمترین سازوکاری است که سبب رشد اقتصادی کشورها می‌شود. نحوه‌ی گردش نظام حکمرانی به جهان و اینکه سیاستگذار جهان را چگونه معنا می‌کند، در این میان، نقش حیاتی دارد؛ نگاهی مبتنی بر توافق و همکاری و یادگیری و یا تضاد و دشمنی و توطئه‌بینی؟! نگاهی که ارتباطات و نهادهای بین‌المللی را زمینه و اسباب انحراف و عقب‌ماندگی اقتصادی بداند چگونه ممکن است مراودات و همکاری با کشورهای مختلف و بخصوص آن نیمه غربی را برینابد و مقصد و هدف کالاها و خدمات کشور و یا منبع جذب و جلب سرمایه و کالا و دانش فنی و مدیریت و... برشمارد؟! در تحلیل‌های مختلف در رسانه‌های اصولگرا، چه در ارتباط با همکاری بانک مرکزی با صندوق بین‌المللی پول برای ارائه کمک‌های فنی در هدفمندسازی انرژی و چه در ارتباط با نوسان‌های نرخ ارز، آنچه حاکم و غالب است، نظریه توطئه است و چنین عنوان می‌شود که صندوق بین‌المللی پول در پوشش یک سازمان تخصصی و بین‌المللی، یکی از ابزارهای خطرناک استکبار جهانی است و در مورد سوابق همکاری‌های ایران و این نهاد بین‌المللی اقتصادی نیز چنین تحلیل می‌شود: بررسی سیاست‌ها و مشورت‌های این نهاد بین‌المللی به کشورهای در حال توسعه...

ادامه در همین صفحه

فرصت امروز
برای کسب و کار آفرینی

واکوی برنامه‌های وزیر پیشنهادی اقتصاد از نگاه ۲ اقتصاددان

نسخه «مدنی‌زاده» برای اقتصاد ایران

از حدود سه ماه قبل با استیضاح «عبدالناصر همتی» در مجلس، اقتصاد ایران بدون وزیر اقتصاد مانده است؛ موضوعی که با توجه به شرایط کنونی اقتصاد کشور، عجیب است. با این حال در ابتدای این هفته، «علی مدنی‌زاده» از سوی دولت به عنوان وزیر پیشنهادی اقتصاد به مجلس معرفی شد. «وحید شقاقی شهری»، استاد دانشگاه خوارزمی درباره ویژگی‌های «مدنی‌زاده» به...

اقتصاد دستوری، ریشه اصلی ناترازی هاست

تنگنای دستوری
توسعه صنعتی

فرصت امروز: اقتصاد ایران، حال و روز خوبی ندارد و برآوردهای کارشناسی از ریزش رشد اقتصادی حکایت دارد. همزمان نرخ تورم ۴۰ درصدی در سال‌های اخیر باعث شده تا خانوارها بیش از پیش فقیرتر شوند و قدرت خریدشان کاهش یابد. متأسفانه رشد اقتصادی ایران در این سال‌ها عمدتاً از ناحیه فرآورده‌های نفتی، رقم خورده که نقش مهمی در فضای کسب و کار نداشته و مربوط به رشد بنگاه‌های دولتی و شبه‌دولتی است. از ناترازی انرژی و بودجه گرفته تا ناترازی بانک‌ها و صندوق‌های بازسختی، ریشه این ناترازی‌ها به اقتصاد دستوری و مداخله دولت در سازوکار بازار برمی‌گردد. قیمت‌گذاری دولت، بیانگر نگاه دستوری به اقتصاد است که در نقطه مقابل اقتصاد بازار تعریف می‌شود. اگرچه قیمت‌گذاری دستوری با هدف مهار تورم از سوی دولت به کار گرفته می‌شود، اما نه تنها به تنظیم بازار و کنترل قیمت‌ها منجر نمی‌شود، بلکه با عدم عرضه کالا، افزایش احتکار و... عملاً

۲

۲ ابزار جدید ارزی از سوی بانک مرکزی در هفته جاری معرفی می‌شود

رونمایی از بازار دوم مرکز مبادله

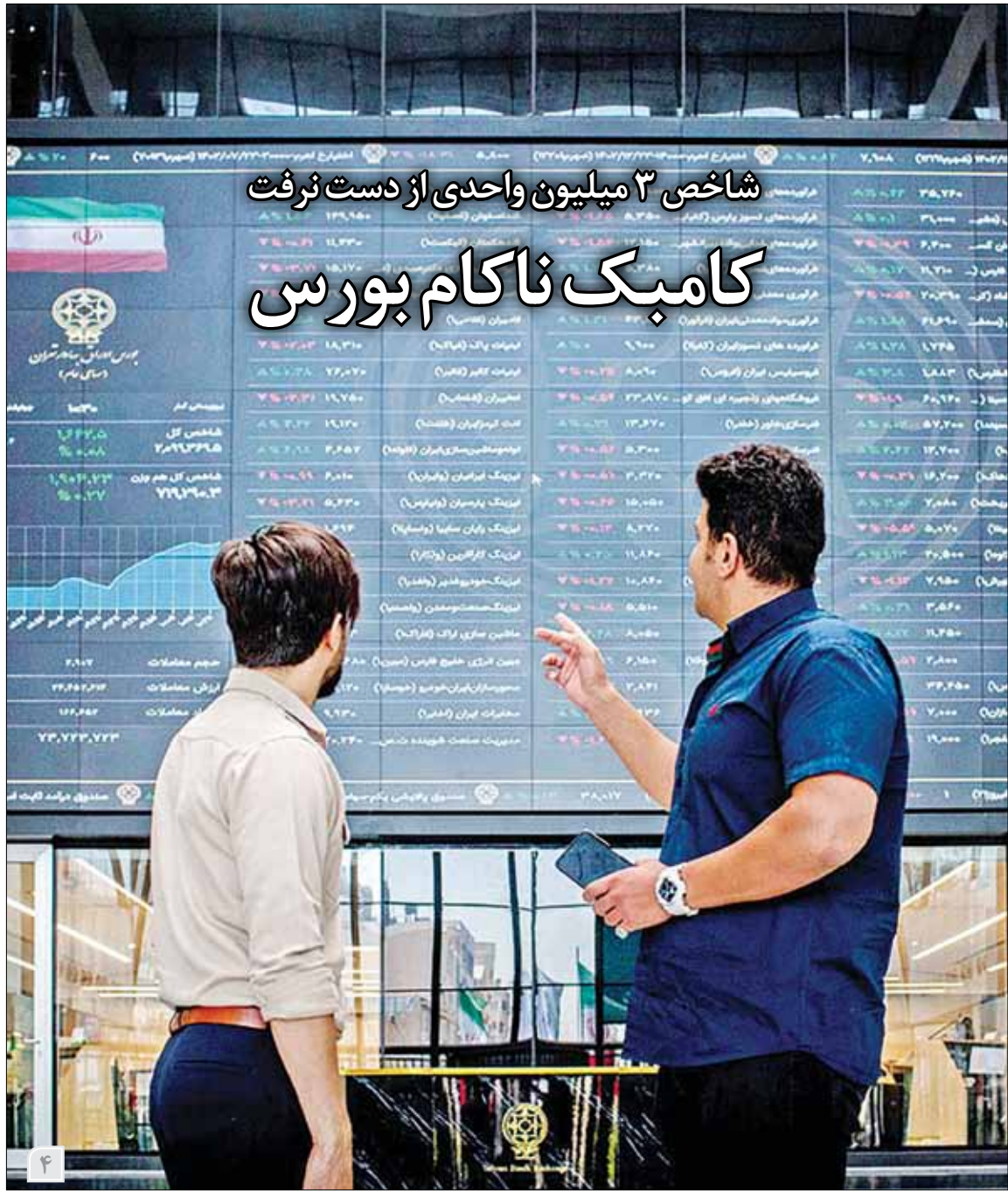
۳

مدیریت و کسب و کار

چطور مشتریان مان را حفظ کنیم؟

آیا تا حالا به دروس‌های ریزش مشتریان فکر کرده‌اید؟ خیلی از مدیران به جای اینکه دنبال حفظ مشتریان باشند، در تکاپوی بی‌پایان برای جذب مشتری تازه به سر می‌برند. این امر موجب می‌شود تا خیلی از کارآفرینان به طور کامل از گردونه رقابت در بازار حذف شوند؛ چراکه به دست آوردن مشتری تازه نه تنها امری هزینه‌بر است، بلکه کیفیت مشتریان وفادار را هم ندارد. ما در روزنامه فرصت امروز حفظ مشتریان وفادار را یکی از وظایف اصلی هر برندی می‌دانیم. البته مگر اینکه مدیران ارشد یک برند خودشان دوست داشته باشند برنشان به خاک سیاه بنشینند. در شرایطی که مشتریان هر روز با گزینه‌های متنوع‌تری برای خرید رو به رو می‌شوند، غفلت برندها از حفظ مشتریان وفادار ضربه‌ای مهلک خواهد بود. این امر می‌تواند شرایط را برای کارآفرینان به طور قابل ملاحظه‌ای...

۸

ضعف صادرات صنعتی

به ضرر صادرات در سال گذشته حکایت دارد. صادراتی که مقصد بیش از ۸۰ درصد محصولات آن چند کشور چین و عراق و امارات و ترکیه و افغانستان و پاکستان و مهمترین اقلام صادراتی آن نیز محصولات پلمبری و شیمیایی و صنایع غذایی بوده است. واقعیت آن است که دهه‌هاست ساختار اقتصادی کشورمان به‌واسطه درآمدهای نفتی برای واردات و نه صادرات، نظم و سامان یافته است. همین الگوی غالب، چیدمان توسعه اقتصادی و صنعتی کشور را براساس بنگاه‌های کوچک و متوسط برای تأمین نیاز بازارهای داخلی و صادرات مرزاد آن و بنگاه‌های بزرگ عمدتاً برای تولید و صادرات مواد خام و نیمه‌خام شکل داده است. آنچه در نگاه اول در علت‌یابی این وضعیت مشاهده می‌شود، فقدان استراتژی توسعه صنعتی، خلای سیاست‌گذاری ارزی و تجاری (هزینه مبادله بالا، پیمان‌سپاری ارزی، تخصیص ارز مرعج و نیمايي به واردات و...) همچنین محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها است که سبب شده تا صنعت ایران در مسیر خلق ارزش‌افزوده و ارتقای فناوری پیش نرود و حدود ۹۰ درصد محصولات تولیدی بنگاه‌های صنعتی کشور در داخل مصرف شود. بنگاه‌هایی که وابستگی حیاتی به نفت و گاز دارند و بخشی با ارز حاصل از صادرات نفت و بخشی دیگر با انرژی و خوراک برآمده از گاز به حیات خود ادامه می‌دهند و هر روز نیز وابسته‌تر به انرژی شده‌اند و بهره‌گیری از گاز و برق فراوان در طی دو دهه اخیر بیش از سه برابر شده است.

در واقع، هرچه نیروی پیشران صنعتی در جهان بیش‌ازپیش وابسته به تکنولوژی است، نیروی پیش‌برنده صنعت ایران، نفت و گاز و سایر منابع طبیعی و معدنی است که مسیر برخلاف مسیر جهانی است. بدین ترتیب، صنعت برخلاف وظیفه تاریخی خود که می‌بایست شکل‌دهنده و تغذیه‌کننده تحولات اقتصادی در کشورمان باشد، از بدو تولد دنیا‌لر و رو تغذیه‌شونده از اقتصاد بوده است و بنگاه‌های صنعتی مبتنی بر استراتژی جایگزینی واردات و خودکفایی عمدتاً برای پاسخگویی به نیاز داخل ایجاد شده‌اند. بر همین اساس است که اکثر بنگاه‌های صنعتی کشورمان، درگیر مسائل کاملاً ابتدایی‌اند، نظیر: چگونگی تأمین مالی و مواد اولیه و ماشین‌آلات و تأمین انرژی و فروش محصول در داخل و صادرات به خارج برای تأمین ارز حاصله و... به این موانع سخت و سنگین، فضای اقتصاد سیاسی را باید افزود که مجاری تنفس را برای بنگاه‌های اقتصادی پیش‌ازپیش غیرقابل تحمل می‌کند. اینکه دولت‌ها و شرکت‌های دولتی به‌عنوان رقیب وارد میدان می‌شوند و با ایجاد انحصار برآمده از پشتوانه سیاسی، امکان رشد را از بنگاه‌های کوچک و متوسط خصوصی سلب می‌کنند. در این چارچوب به‌راحتی حتی موکدترین قوانین کشور، همچون ماده ۲۳ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه نیز به بهانه‌های مختلف از جمله نوسان‌های ارزی، کمبود کالا یا نرخ کالا و... به‌راحتی دور زده می‌شوند و کاری هم از دست کسی ساخته نیست. در مجموع آنکه از

۳۰ ویژگی یک فرد پلورالیست

۱- کسی نمی‌گوید شما بی‌سواد هستید، فکر می‌کند بهتر است بگوید: ما متون مختلف خوانده‌ایم؛
۲- قبل از آنکه در مورد فرد حسودیت قضاوت کند، سعی می‌کند بفهمد چرا او حسود است؛
۳- روزی یک ساعت برای شناسایی اختلالات رفتاری و روحی خود وقت می‌گذارد؛
۴- هر وقت از گله خود از کسی را پخش نمی‌کند؛
۵- در جمع به کسی نمی‌گوید: من صد درصد با شما مخالفم. می‌گوید: اجازه دهید از زاویه دیگری، نظرم را بیان کنم؛
۶- بسیار وقت می‌گذارد تا بفهمد چرا انسان‌ها اینقدر متفاوت است؛
۷- این‌باخت می‌شود به خودش بگوید همه یک سی دی دارند؛
۸- چون ضعف‌های خودش را نوشته، به ندرت در پی عیب‌جویی دیگران است؛
۹- قضاوت‌هایش در مورد دیگران را بارها و بارها تجدیدنظر می‌کند؛
۱۰- چون سینوس‌های ذهن و عمل عمر خود را ترسیم کرده، برای دیگران هم سینوس قائل است؛
۱۱- به دنبال خوب و بد نیست، در پی ترکیب‌های مختلف رنگ‌هاست؛

نیمه دوم دهه ۸۰ تاکنون صادرات کشور، قدرت خود را به‌عنوان عامل رشد اقتصادی کشور از دست داده است. بخشی از این مسئله، ناشی از شوک‌های بیرونی مانند تحریم‌ها و بخش دیگر، ناشی از سیاست‌گذاری داخلی، مانند تخصیص ارز وارداتی یا فاصله قابل توجه با نرخ بازار است. دوم در نگاهی عمیق‌تر اما این وضعیت بس ناگوار از صادرات ناچیز و نفتی و تراز تجاری منفی و یا رشد پایین و تقریباً صفر درصدی اقتصادی و تورم بالای ۴۰ درصدی و... را می‌توان حاصل بحران در حوزه‌های زیربنایی دانست. اینکه اقتصاد هیچ‌گاه قطب‌نمای حکمرانی در کشور نبوده و سایه ایدئولوژی در سیاست‌گذاری‌ها بیشتر سنگینی می‌کرده است. این نگاه به اقتصاد و غلبه الگوی خودکفایی و جایگزینی واردات طی دهه‌ها، کشورمان را در رتبه‌های آخر شاخص‌های توسعه در بین کشورهای جهان قرار داده است؛ رتبه ۱۱۹ کشورمان در بین ۱۱۹ کشور جهان در حکمیت قانون، رتبه ۱۶۹ در بین ۱۷۶ کشور جهان در شاخص آزادی اقتصادی، رتبه ۱۲۷ در بین ۱۹۰ کشور جهان در فضای کسب‌وکار و... کشوری در میان ۱۰ اقتصاد بسته جهان در کنار کره شمالی و اریتره و... و بزرگ‌ترین اقتصاد خارج از سازمان تجارت جهانی که حدود سه دهه (از اوایل سال ۱۳۷۶) است پشت در این نهاد مادر تجارت جهانی به انتظار ضیوت نشسته است (ایران اکنون عضو ناظر این سازمان است). اقتصادی که کل تولید ناخالص داخلی آن حدود ۴۰۰ میلیارد دلار و میزان جذب سرمایه خارجی در آن در سال ۲۰۲۳ تنها ۱.۵ تا ۲ میلیارد دلار بوده است.

صنعت و بنگاه‌های صنعتی، روزگار بسیار سختی را از سر می‌گذرانند و افاق‌های آینده چندین چندان برای سرمایه‌گذاری و صادرات و حضور در بازارهای جدید، امیدبخش نیست. مواردی همچون: نامشخص بودن مذاکرات ایران و آمریکا و تداوم فشارهای تحریمی و حتی تشدید این تحریم‌ها و نوسانات شدید بازار ارز و کسری بودجه و... همچنین احتمال فعال شدن مکانیزم ماشه و بازگشت تحریم‌های سازمان ملل توسط سه کشور اروپایی، تشدید ناترازی‌های انرژی در کشوری که رتبه دوم گاز و چهارم نفت جهان است و افزایش ۱۰ میلیونی جمعیت زیر خط فقر در سال‌های اخیر و... تأثیر عوامل فوق بر وضعیت حال و آینده صنعت به سبب آن است که عملکرد صنعت آنچنانکه گفته‌شده، استحصال تعامل پیچیده عوامل مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و حتی فرهنگی است که تنها با چیدمانی خاص از مجموعه این عوامل، تبدیل به توسعه صنعتی می‌شود. در این تعریف طبعاً صنعت و رفتار از آن، توسعه صنعتی به‌عنوان مرحله‌ای از توسعه اقتصادی و گذار به توسعه همه‌جانبه و عامل کلیدی برای ارتقای بهره‌وری دیگر بخش‌های اقتصادی، برآمده از تحول در ذهنیت و عینیت و فرهنگ جامعه و بر بستری از امنیت حقوق و مالکیت فردی، مناسبات

هستند؛
۱- چون متفاوت بودن را حق انسان‌ها می‌داند، واکنش‌ها و سخنان او نیش ندارد؛
۲- سِرِ اِقْه‌ا و برنامه‌های خود متمرکز است. از افاق‌ها و برنامه‌های دیگران می‌آموزد؛
۳- چون تجربیات و زندگی خود را خاص می‌داند، خود را با کسی مقایسه نمی‌کند؛
۴- افراد و مسائل اطراف خود را با دقت بررسی می‌کند و به صورت دیتا در مخزن ذهن برای ارزیابی بعد ذخیره می‌کند؛
۵- خود را از دالان سخت‌ترین آموزش‌ها گذرانده تا حریم

دیگران را رعایت کند؛
۶- هر انسانی را یک کهنکشان می‌داند. کوشش می‌کند او را بفهمد؛
۷- نه به دنبال مُردِ می‌گردد و نه مراد کسی است؛
۸- مورد انتقاد قرار گرفتن را متفاوت بودن افراد تلقی می‌کند؛
۹- داوطلب نمی‌شود دیگری را تغییر دهد. اگر از او خواسته شود، نظر خود را در میان صدها نظر توضیح می‌دهد؛
۱۰- با کلام، رفتار و اطمینان بخشی نمی‌گذارد دیگران نسبت به او احساس ناامنی کنند؛
۱۱- دیگران صرفاً از حضورش در کنارشان لذت می‌برند.

نگاه

تعرفه‌های بالاتر آمریکا به اقتصاد جهانی آسیب می‌زند

افت رشد و جهش تورم، زیر سایه تعرفه‌ها

سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) نسبت به افت شدید رشد اقتصادی و جهش تورم در زیر سایه تعرفه‌های تجاری، هشدار داد و پیش‌بینی کرد که رشد اقتصادی آمریکا به دلیل تعرفه‌های جدید و سیاست‌های تجاری دولت ترامپ، کاهش پیدا کرده و نرخ تورم تا پایان سال ۲۰۲۵ به ۳٫۹ درصد خواهد رسید. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (Organization for Economic Co-operation and Development) که به صورت مخفف «OECD» نامیده می‌شود، در آخرین گزارش خود پیش‌بینی کرد که رشد اقتصادی آمریکا در سال جاری به‌شدت کاهش خواهد یافت و تولید ناخالص داخلی این کشور به دلیل تأثیر تعرفه‌های دولت ترامپ و عدم قطعیت در سیاست‌های اقتصادی آن، به طور چشمگیری کند و آهسته می‌شود. براساس پیش‌بینی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۵ به ۱٫۶ درصد و در سال بعد به ۱٫۵ درصد خواهد رسید؛ درحالی‌که این رقم در سال گذشته ۲٫۸ درصد بوده است.

سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) یک سازمان بین‌المللی با ۳۸ کشور عضو است که بر ترویج رشد اقتصادی تمرکز دارد. اگرچه پیش‌بینی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی از وضعیت اقتصادی آمریکا به‌طور مستقیم به رئیس‌جمهور ترامپ اشاره‌ای نکرده، اما در این گزارش آمده است که تعرفه‌های جدید، یکی از عوامل اصلی کاهش رشد اقتصادی آمریکا هستند. دولت ترامپ با اعمال تعرفه‌های جدید بر تقریبا تمام کشورهای خارجی، نرخ مؤثر تعرفه را از ۲ درصد در سال گذشته به ۱۵٫۴ درصد افزایش داده است؛ که بالاترین نرخ از سال ۱۹۳۸ میلادی تاکنون محسوب می‌شود. از آنجایی که پرداخت تعرفه‌ها برعهده واردکنندگان آمریکایی مانند آلمارت است، این هزینه‌ها عمدتا به مصرف‌کنندگان منتقل می‌شود و باعث افزایش سطح قیمت‌ها می‌گردد. به همین دلیل، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، پیش‌بینی کرده است که نرخ تورم در آمریکا در میانه سال ۲۰۲۵ جهش خواهد کرد و تا پایان این سال به ۳٫۹ درصد خواهد رسید. در ماه آوریل، شاخص قیمت مصرف‌کننده ۲٫۳ درصد افزایش یافت، زیرا تأثیر تعرفه‌ها هنوز به‌طور کامل در قیمت‌ها منعکس نشده بود.

بدون اشاره مستقیم به رئیس‌جمهور آمریکا، «لوارو پیرا» اقتصاددان ارشد سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، در تفسیری که همراه این پیش‌بینی منتشر شده، گفته است: «ها شاهد افزایش قابل توجهی در موانع تجاری و همچنین عدم قطعیت در سیاست‌های اقتصادی و تجاری بوده‌ایم. این افزایش شدید عدم قطعیت و نااطمینانی، اعتماد مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارها را تضعیف کرده و انتظار می‌رود که مانعی برای تجارت و سرمایه‌گذاری باشد.» طبق آرزوایی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، اقتصاد آمریکا با ریسک‌هایی مواجه است که بیشتر به سمت منفی تمایل دارند؛ از جمله کاهش شدیدتر فعالیت‌های اقتصادی در نتیجه عدم قطعیت سیاسی، فشارهای بیشتر از حد انتظار بر قیمت‌ها به دلیل افزایش تعرفه‌های تجاری و اصلاحات شدید در بازارهای مالی. همچنین مطابق پیش‌بینی این سازمان، رشد اقتصادی جهان نیز امسال به ۲٫۹ درصد کاهش خواهد یافت و تا سال ۲۰۲۶ در همین سطح باقی می‌ماند. این افت رشد اقتصاد جهانی، کاهش قابل توجهی نسبت به رشد ۳٫۳ درصدی در سال گذشته و ۳٫۴ درصدی در سال ۲۰۲۳ محسوب می‌شود.

در همین حال، بانک مرکزی استرالیا نیز پیش‌بینی کرد که افزایش تعرفه‌های آمریکا به اقتصاد جهانی آسیب می‌زند و با کاهش قیمت کالاهای وارداتی، ممکن است تورم را در کشورهایی همانند استرالیا کاهش دهد. بانک مرکزی استرالیا در روز سه‌شنبه هفته گذشته اعلام کرد که افزایش تعرفه‌های تجاری آمریکا تأثیری منفی بر اقتصاد جهانی خواهد داشت و فشارهایی کاهش بر قیمت کالاهای تجاری در کوتاه‌مدت وارد می‌کند؛ هرچند به دلیل عدم قطعیت‌های موجود در سیاست‌های دولت ترامپ، ارزیابی دقیق این تأثیر دشوار است. «سارا هانتز»، معاون بانک مرکزی استرالیا در سخنرانی‌ای در بریزبن گفت که این بانک به دقت تحولات سیاست‌های تجاری در سطح جهان را دنبال خواهد کرد، چراکه افزایش عدم قطعیت و نااطمینانی در این زمینه می‌تواند به کاهش سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال منجر شود. به گفته «هانتز»، غیرقابل‌پیش‌بینی بودن و بی‌سابقه بودن وضعیت کنونی، تعیین دقیق اندازه تأثیرات را دشوار کرده است و ما در ادامه با دقت بررسی خواهیم کرد کدام فرضیه بیشترین انطباق را با تحولات واقعی دارد.

انتظار برای آسیب احتمالی به اقتصاد و بازار کار استرالیا، یکی از دلایلی بود که بانک مرکزی این کشور در ماه گذشته، نرخ بهره را به پایین‌ترین سطح دو سال اخیر، یعنی ۳٫۵ درصد کاهش داد و برای ادامه کاهش سیاست‌های پولی در ماه‌های آینده آمادگی نشان داد. بانک مرکزی استرالیا همچنین سناریوی بدبینانه‌ای برای تجارت جهانی، همراه با احتمال صلح تجاری و بازگشت از تعرفه‌ها را بررسی کرده است. «هانتز» در این باره گفت که مقایسه شرایط با سناریوهای گزارش سیاست پولی ماه مه به ما کمک می‌کند سناریویی را شناسایی کنیم که بیشترین تطابق را با شرایط فعلی و چشم‌انداز دارد و این امکان را به هیأت‌مدیره می‌دهد تا سیاست‌های پولی را متناسب تنظیم کند.

بانک مرکزی استرالیا همچنین پیش‌بینی کرده که تعرفه‌های تجاری آمریکا برای استرالیا اثر ضدتورمی خواهند داشت؛ زیرا تولیدکنندگان چینی در مواجهه با تعرفه‌های بالاتر آمریکا، سعی در بازتوزیع محصولات خود به بازارهای دیگر دارند. به عقیده «هانتز»، برای کشورهایی که تعرفه‌های بالاتری اعمال نمی‌کنند، مانند استرالیا، این موضوع می‌تواند به کاهش قیمت کالاهای وارداتی منجر شود و سطح تورم را کاهش دهد. گفتنی است در سه‌ماهه اول سال جاری، نرخ تورم کلی قیمت مصرف‌کننده ۲٫۴ درصد باقی ماند و شاخص کلیدی تورم تعدیل‌شده نیز به ۲٫۹ درصد کاهش یافت؛ سلسطی‌کی که برای نخستین بار از اواخر سال ۲۰۲۱، دوباره در محدوده هدف بانک مرکزی استرالیا بین ۲ تا ۳ درصد قرار گرفته است.

اما در آخرین نمونه از اظهارنظرهای جنجالی ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا وعده داد که تعرفه واردات فولاد و آلومینیوم خارجی را به ۵۰ درصد افزایش دهد تا از صنعت داخلی حمایت کند، هرچند جزئیات توافق با شرکت ژاپنی «Nippon Steel» هنوز مشخص نیست. ترامپ گفت که قصد دارد تعرفه‌هایی که پیش‌تر بر واردات فولاد و آلومینیوم خارجی وضع کرده بود را دو برابر کرده و به ۵۰ درصد برساند. او این خبسر را در جریان بازدید از کارخانه «US Steel» در نزدیکی پیتسبورگ اعلام کرد و گفت این اقدام برای حمایت بیشتر از صنعت فولاد داخلی انجام می‌شود. وی در سخنانش ادعا کرد که کشورهای خارجی توانسته‌اند از تعرفه‌های قبلی ۲۵ درصدی عبور کنند و تعرفه‌های بالاتر به امنیت بیشتر این صنعت در آمریکا کمک خواهد کرد. ترامپ همچنین گفت که این تعرفه‌ها از ۴ روزهن اجرایی می‌شوند و به کارگران آمریکایی در صنایع فولاد و آلومینیوم «نرزی زیادی» خواهند داد.
باین حال، جزئیات دقیق توافق بین «US Steel» و شرکت ژاپنی «Nippon Steel» هنوز مشخص نیست. ترامپ قبلا با این ادغام مخالف بود ولی حالا از آن به‌عنوان «شراکت برنامهریزی‌شده» حمایت کرده، هرچند ادغان داشته هنوز متن قرارداد را ندیده است. در هفته‌های اخیر، برخی از تعرفه‌های وارداتی ترامپ با چالش‌های قانونی مواجه شده‌اند، اما تعرفه‌های مربوط به فولاد، آلومینیوم و خودروها که برمبنای مسائل امنیت ملی وضع شده‌اند، همچنان برقرار هستند. تحلیلگران می‌گویند ترامپ ممکن است از این اقدامات برای افزایش فشار بر شرکای تجاری آمریکا استفاده کند، زیرا روند مذاکرات تجاری به‌کندی پیش می‌رود.

اقتصاد دستوری، ریشه اصلی ناترازی‌هاست

تنگنای دستوری توسعه صنعتی

گندم را دارد. از طرفی حدود ۳۹۰ شرکت آردسازی وجود دارد که همه آنها خصوصی هستند. در انتهای این زنجیره نیز نانوایی‌ها حضور دارند که محصول نهایی را به دست مصرف‌کننده می‌رسانند که تعدادشان به ۹۰ هزار نانوایی می‌رسد. علی‌رغم اینکه تولید نان از مزرعه تا کارخانه آرد و تا نانوایی همه توسط مردم تولید می‌شود اما دولت، نقش انحصاری و مهمی در همه حلقه‌های صنعت نان و آرد دارد. دولت با کلیدوازه «امنیت غذایی مردم» در صنعت گندم و نان، ورود کرده است. در بین کالاهای مشمول دریافت یارانه، نان از معدود کالاهایی است که اصابت یارانه آن به فقرا بیش از ثروتمندان است؛ چراکه مصرف نان فقرا بسیار بیش از دهک‌های بالای درآمدی است. از این رو، اعطای یارانه نان، حمایت برخی کارشناسان را همراه دارد. از سوی دیگر، خرید تضمینی و خودکفایی در تولید گندم نیز با کلیدوازه امنیت غذایی توجیه می‌شود. با این حال، آمارها نشان می‌دهد در کارایی خرید تضمینی گندم و اعطای یارانه نان، تردید بسیاری وجود دارد. قیمت‌گذاری در صنعت آرد و نان در دو حوزه عرضه و تقاضا، تبعات منفی دارد؛ قیمت خرید تضمینی گندم، فارغ از کیفیت محصول و بدون لحاظ کردن هزینه های حمل و نقل تعیین می‌شود و در نتیجه، انگیزه کشاورزان برای افزایش بهره‌وری از بین می‌رود.

زبان انباشته خودروسازان و نارضایتی مردم

صنعت خودروسازی در ایران با وجود آنکه صنعت ریشه‌هداری است و با کمک دولت در دهه‌های گذشته توانسته است فضایی نسبتا انحصاری در مقابل خودروسای وارداتی برای خود ایجاد کند، در طول سال‌های اخیر با مشکلات اساسی و زیان‌دهی انبوه مواجه شده است. در شرایطی که تحریم‌ها از ابتدای دهه ۹۰، کمر صنعت خودروسازی را شکست و خودروسازان برای واردات برخی از قطعات خود متحمل هزینه‌های اضافی برای دور زدن تحریم‌ها شدند، جهت کمینه کردن هزینه‌های خود از کیفیت خودروها مایه گذاشتند و این امر بیش از پیش، موجبات نارضایتی مصرف‌کنندگان ایرانی از وضعیت فعلی را فراهم کرد. با نگاهی گذرا به صورت‌های مالی خودروسازان، می‌توان دریافت که وضعیت خودروسازان، بفرنج‌تر از حد تصور است و شاید بتوان ادعا کرد که ریشه اصلی وضعیت فعلی و بازی دو سرباخت مشتری و خودروساز در این بازار، نه تحریم و نه ناکارآمدی‌های مدیریتی و نه مافیای خودرو هستند. البته نمی‌توان نقش هر کدام از این موارد را در به وجود آمدن وضعیت وخیم فعلی نادیده گرفت؛ ولی مهمترین عامل زیاندهی فراینده خودروسازان و افت کیفیت خودروها به بهای کاهش هزینه‌ها را می‌توان به پای سیاست قیمت‌گذاری دستوری خودرو نوشت که از سال ۹۱ دامن این صنعت را گرفته است.

برای افزایش رقابت در صنعت خودروسازی، دولت باید سهام شرکت‌های تابعه خود، حداقل در یکی از دو قلب خودروسازی کشور (ایران‌خودرو و سایپا) را به صورت کامل به بخش خصوصی واگذار کند و به هیچ نحو در حق رأی و حق جریان نقدی آن نفوذی نداشته باشد. همزمان در یک بازه ۱۰ ساله، تعرفه خودروهایی وارداتی به میانگین قیمت منطقه (۵ درصد) برسد. در این بازه ۱۰ ساله، خودروسازان بایستی قدرت رقابت‌پذیری و استانداردهای خود را به سطح خودروسازان منطقه‌ای و جهانی نزدیک کنند. نهاد تنظیم‌گر نیز بایستی با ارائه تنفس در سال‌های ابتدایی

در نشست تخصصی «تأملی دیگر در رخداد متروپل» مطرح شد

بحران ساختاری نظام ساخت و ساز

مثلا شهرداری مسئول تمام امور کنترل شهری است؛ از صدور برگه ساخت گرفته تا تعیین تراکم، اما در عمل، این سه نهاد در جایگاه واقعی خود قرار ندارند.

او به تفاوت مهم بین نظارت و بازرسی، اشاره کرد و افزود: در ساخت‌وساز شهری ناظر نداریم، بلکه بازرس داریم. ناظر کسی است که در فرآیند ساخت حضور دارد و کیفیت را در طول زمان کنترل می‌کند، اما بازرسی نقطه‌ای و محدود است. الان فردی از سوی نظام مهندسی با چک‌لیستی وارد کارگاه می‌شود، چند تیک می‌زند و می‌رود؛ این نظارت نیست. در سال ۱۳۸۶، شهرداری، شورای شهر و سازمان نظام مهندسی طی یک موافقت‌نامه، بخشی از کنترل‌های فنی را به نظام مهندسی واگذار کردند؛ درحالی‌که نه قانون چنین اجازه‌ای داده و نه نظام مهندسی، توان فنی این کار را دارد. در نتیجه، نظام مهندسی در عوض آنکه به وظیفه اصلی خود یعنی ارتقای صلاحیت مهندسان بپردازد، ناظر معرفی می‌کند و در قبال آن ۵ درصد از حق‌الزحمه را دریافت می‌کند. این وضعیت مثل آن است که نظام پزشکی بگوید فقط باید به فلان متخصص قلب مراجعه کنید و ۵ درصد هم به صندوق پزشکی بدهید. این تعارض منافع است.

استاد دانشگاه تهران با بیان اینکه در برخی استان‌های کوچک، بودجه سازمان نظام مهندسی به ده‌ها میلیارد تومان می‌رسد، اما در تهران این ارقام بزرگ‌تر است و همین منابع، این سازمان را به یک قدرت سیاسی محلی بانفوذ تبدیل کرده، گفت: کل این ساختار آمیخته به رانت، عدم شفافیت و فساد است. سیستمی که به بخشی در پی منافع خود بوده و مسئولیت‌پذیری وجود ندارد، نمی‌تواند موفق باشد. بازرسی توسط ناظر سازمان نظام مهندسی کارآمد نبوده و نخواهد بود. در نهایت، فساد درون شهرداری می‌این روند را تکمیل کرده و منجر به فروپاشی نظام نظارتی شده است. در ادامه این نشست، دکتر سیدمجتبی موسوی، عضو هیأت علمی پژوهشگاه زلزله‌شناسی به تحلیل علت‌های حادثه متروپل، پرداخت

واگذاری، به تدریج استانداردهای سختگیرانه‌تر و مطابق استانداردهای جهانی را برای خودروهایی تولید داخلی الزامی کند. از سوی دیگر، برای واردات خودرو نیز به مردم اجازه داده شود تا منابع ارزی نزد خود را برای واردات خودرو استفاده کنند. با وجود مشکلات عدیده مدیریتی و بهره‌وری، ریشه کاهش کیفیت محصولات خودروسازی، تلاش برای کمینه کردن هزینه‌های تولید است و قیمت‌گذاری دستوری، یکی از مهمترین انگیزه‌ها برای فدا کردن کیفیت در برابر کاهش هزینه‌ها برای خودروسازان است. هرچند مدیریت ایران‌خودرو اخیرا به بخش خصوصی واگذار شده و قرار بود این اتفاق برای سایپا نیز تکرار شود، اما به نظر می‌رسد چالش‌های زیادی در مسیر این واگذاری وجود دارد.

میراث قیمت دستوری در بازار دارو

ایران در زمینه صنایع دارویی و تجهیزات و فناوری پزشکی، از مزیت‌های نسبی بسزایی برخوردار است که در صورت توجه و برداشتن سدهای زنجیره ارزش، این صنعت قادر است منشأ ارزآوری، اشتغال و تضمین امنیت سلامت بیشتری باشد. صنایع دارویی و تجهیزات پزشکی کشور از زیرساخت‌های مناسبی برخوردار است و برای صادرات به کشورهای همسایه، پتانسیل‌های فراوانی دارد. همچنین با توجه به پیشرفت تکنولوژی و نیروی کار متخصص در داروهای بایوتک و تولید تجهیزات پزشکی نیز دارای مزیت‌های فراوانی است. ایران از اولین کشورهای منطقه است که به صنایع پیشرفته و نظام دارویی دست پیدا کرده است. در ایران حدود ۱۶۸ واحد داروسازی، بیش از ۳۰۰ واحد تأمین‌کننده ملزومات دارویی، ۵۰ شرکت توزیع دارویی و بالغ بر ۱۳ هزار و ۷۰۰ داروخانه وجود دارد. همچنین بیش از ۵۲ هزار نفر در حوزه دارو اشتغال دارند. حدود ۳ هزار قلم دارو در فهرست دارویی کشور قرار دارد که تقریبا ۱۷۰۰ قلم آن به تولید داخلی اختصاص دارد و از ۴۸ میلیارد عدد داروی مصرفی، حدود ۹۵ درصد آن در داخل کشور تولید می‌شود. یکی از وجوه مهم و ارزشمند یک صنعت، کارایی آن در بخش صادرات و پتانسیل‌های حضور در بازارهای خارجی و پذیرفته شدن توسط آنها است. تا پیش از آغاز تولید داخلی تحریم‌ها علیه اقتصاد ایران، کشورهای افغانستان، عراق و ترکیه، مقاصد صادرات داروی ایران بودند، اما از سال ۱۳۹۲ (دور اول تحریم‌ها) تا ۱۳۹۷ (دور دوم تحریم‌ها)، میزان صادرات به این کشورها بین ۱۸ تا ۲۰ درصد کاهش یافته است. البته هنوز می‌توان برای ایجاد بازار صادراتی، فرصت ایجاد کرد؛ چراکه توان صادراتی ایران حداقل ۷ میلیارد دوز دارو است که در حال حاضر فقط از ۳ درصد این ظرفیت استفاده می‌شود. درحالی‌که بزرگ‌ترین خریدار دارو از شرکت‌های دارویی، دولت و سازمان‌های حمایتی وابسته هستند، قیمت‌گذار دارو نیز نماینده دولت یعنی وزارت بهداشت است. بنابراین به طور طبیعی دولت تمایل دارد با سرکوب قیمت دارو برای کاهش هزینه‌های خود، داروها را ارزان‌تر تهیه کند. این امر، موجب افزایش انگیزه تولیدکنندگان دارو برای دستکاری صورت‌های مالی شرکت‌های دارویی می‌شود. متأسفانه از دیگر آسیب‌های صنعت دارو می‌توان به ناآشنایی مدیران بالادستی بخش بهداشت و درمان کشور با مفاهیم اقتصادی و پیامدهای مخرب قیمت‌گذاری دستوری، اشاره کرد.

اخبار

رشد ۳۲ درصدی پرداخت وام ازدواج

از ابتدای اسمال تاکنون بالغ بر ۹۱ هزار و ۱۹۱ فقره تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به مبلغ بیش از ۳۰ همت پرداخت شده که در مقایسه با مدت مشابه پارسال، رشد ۳۲ درصدی دارد. از ابتدای سال ۱۴۰۰ و همزمان با اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت تاکنون مجموعا بالغ بر ۳ میلیون و ۳۰۶ هزار و ۴۲۲ فقره تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به مبلغ ۵،۹۹۷،۷۵۸ میلیارد ریال توسط شبکه بانکی به متقاضیان در سراسر کشور پرداخت شده است که نسبت به کل متقاضیان، ۹۰ درصد متقاضیان از تسهیلات یادشده برخوردار شده و تنها ۱۰ درصد متقاضیان در صف دریافت تسهیلات مزبور قرار دارند که متناسب با تجهیز منابع قرض‌الحسنه از محل سهمیه ابلاغی به شبکه بانکی در سال ۱۴۰۴ تسهیلات متقاضیان یادشده نیز در طول سال به تعداد حداقل ۵۲۶ هزار متقاضی قابل پرداخت است.

از ابتدای سال جاری تا تاریخ ۱۷ خردادماه بالغ بر ۹۱ هزار و ۱۹۱ فقره تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به مبلغ ۳۰۵۵۰۹ میلیارد ریال توسط شبکه بانکی به متقاضیان در سراسر کشور پرداخت شده است که بیانگر عملکرد ۶۹ درصدی نسبت به سهمیه روزانه در نظر گرفته شده برای شبکه بانکی در سال ۱۴۰۴ است. طبق اعلام بانک مرکزی، مقایسه عملکرد شبکه بانکی در پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج با عملکرد مدت مشابه سال ۱۴۰۳ نیز نشانگر رشد ۳۲ درصدی در پرداخت تسهیلات یادشده است. همچنین در همین مدت ۸۱ هزار و ۵۲۳ فقره تسهیلات قرض‌الحسنه فرزندآوری به مبلغ ۷۳،۵۴۸ میلیارد ریال توسط شبکه بانکی به متقاضیان در سراسر کشور پرداخت شده است. همچنین در سال ۱۴۰۳ نیز بالغ بر ۶۱۵ هزار و ۶۹۳ فقره تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به مبلغ ۲،۰۵۸،۰۶۶ میلیارد ریال توسط شبکه بانکی به متقاضیان در سراسر کشور پرداخت شده است که بیانگر عملکرد ۱۴۲ درصدی نسبت به سهمیه در نظر گرفته شده برای شبکه بانکی در سال ۱۴۰۳ است. البته با توجه به محدودیت منابع قرض‌الحسنه و کثرت تکالیف قرض‌الحسنه محوله به شبکه بانکی و وجود متقاضیان در صف تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری، پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه صرفا از محل منابع قرض‌الحسنه به تمامی متقاضیان تا پایان سال جاری امکان‌پذیر نبوده و ضروری است تدابیر لازم به منظور تأمین منابع مالی موردنیاز از مورد اقدام قرار گیرد.

بانک مرکزی از پرداخت ۷۶۰۰ همت تسهیلات خبر داد

سهم ۹۰ درصدی بانک‌ها در تأمین مالی

معاون بانک مرکزی با بیان اینکه بیش از ۹۰ درصد از بار تأمین مالی کشور بر دوش شبکه بانکی است، از پرداخت ۷۶۰۰ همت تسهیلات در سال گذشته خبر داد و گفت: باید استراتژی اقتصادی کشور اولویت‌بندی شود تا منابع به صورت هدفمند تخصیص پیدا کند. «محمد شیرجیان» در افتتاحیه هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت کرم (بانک، بورس و بیمه) به نقش مهم بانک‌ها در تأمین مالی کشور، اشاره کرد و گفت: امروز مهمترین عامل برای توسعه اقتصادی کشور و دسترسی به صنعت و توسعه پایدار، بدون شک صنعت مالی است، به نحوی که تأمین مالی منتهی به تولید شود و مصارف از انحراف منابع مالی جلوگیری کند، اما متأسفانه با این شرایط مطلوب همچنان فاصله داریم که بخشی از آن، نیاز به ایجاد اصلاحات ساختاری و اساسی دارد. به گفته «شیرجیان»، باید تأمین مالی به طرح‌های توسع‌ای و ایجابی بلندمدت منتهی شود که در این میان، بازار سرمایه نقش بسیار مهمی دارد، با این حال، در کنار بازار پول که مشخصا شامل بانک‌ها و نهاده‌ا و موسسات اعتباری است باید جنس تأمین مالی از جنس کوتاه مدت باشد که کمکی به تداوم حیات بنگاه‌های اقتصادی باشند که البته این موضوع نیز به منابع بانک‌ها باز می‌گردد که از جنس منابع کوتاه مدت است؛ چراکه در اصل سررسید منابع بانکی کوتاه مدت است و بانک‌ها نیز باید تأمین مالی کوتاه مدت‌را تقویت کنند تا سرمایه در گردش نیز در حرکت باشد. معاون بانک مرکزی بر اصلاح ساختاری صنایع مالی، تأکید کرد و افزود: برای تحقق تأمین مالی هدفمند باید در اصلاح ساختاری صنایع مالی قدم برداریم تا نهادهای مالی از جمله بازار سرمایه و بازار پول بتوانند نقش واقعی خود را ایفا کنند. همچنین در حوزه بالادستی باید اقدامات اصلی صورت بگیرد. برای مثال، در استراتژی اقتصادی کشور باید بخش‌های اولویت‌دار مشخص شود. اما متأسفانه یکی از مشکلات بزرگی که در ادوار مختلف توسعه اقتصادی کشور وجود داشت، این است که اولویت‌ها و استراتژی‌های اقتصادی به صورت اولویت‌بندی‌شده مشخص نیست. او با ارائه آماری از تأمین مالی ارزی صورت گرفته در سال گذشته، گفت: در سال ۱۴۰۳ نزدیک به ۶۵۵ میلیارد دلار تأمین مالی ارزی در بخش‌های مختلف اقتصادی صورت گرفت اما اگر این عدد را با سال‌های گذشته مقایسه کنیم در سال ۹۸ کل منابع ارزی صورت گرفته ۳۹ میلیارد دلار بود که در سال ۱۴۰۲ به میزان ۶۷ درصد رشد را نشان می‌دهد. همچنین در سال ۱۳۹۸ در حوزه کشاورزی ۴ میلیارد دلار تأمین مالی ارزی صورت گرفت که در سال ۱۴۰۳ این رقم به بیش از ۱۴ میلیارد دلار افزایش یافت، اما همچنان باید اولویت‌های اقتصادی که به از آزروری و ارزش افزوده اقتصادی کمک کند مشخص شود. «شیرجیان» با اشاره به میزان تسهیلاتی که شبکه بانکی در سال ۱۴۰۳ پرداخت کرده است، ادامه داد: در سال گذشته شبکه بانکی ۷۶۰۰ همت تسهیلات پرداخت کرده اما مشخص نیست که این تسهیلات براساس چه اولویت‌هایی صورت گرفته است. امروز بالای ۹۰ درصد از تأمین مالی کشور بر دوش شبکه بانکی است و اگر تأمین مالی صورت گرفته از سوی شبکه بانکی با کیفیت و متناسب با منابع و مصارف بانک‌ها نباشد منجر به تشدید ناترازی می‌شود که بی‌شک اثر خود را بر ترانزنامه بانک‌ها می‌گذارد. بنابراین تأمین مالی باید با اولویت‌بندی، تولید و اقتصاد را هدف‌گذاری کند. به گفته معاون سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی، باید نظام تأمین مالی به نحوی باشد که کمکی به ارزش افزوده اقتصادی کند تا از طریق ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی بتوانیم سطح معیشت جامعه را ارتقا دهیم. بنابراین تأمین مالی باید به سمت طرح‌های زیرساختی و پروژه‌های عمرانی حرکت کند و در کنار آن باعث تنگنای مالی بنگاه‌های اقتصادی نشود.

در ۴ ماه نخست سال ۱۴۰۴ به ثبیت رسید

جاهه‌جایی ۲۷ میلیون مسافر در جاده‌ها

در دو ماه گذشته بیش از ۲۷ میلیون مسافر از طریق ناوگان حمل و نقل عمومی مسافری جاده‌ای در کشور جابه‌جا شده‌اند. طبق اعلام سازمان راهداری، در فروردین و اردیبهشت اسمال در مجموع بیش از ۲۷ میلیون و ۱۶۰ هزار مسافر از طریق ناوگان حمل‌ونقل عمومی مسافری جاده‌ای در سطح محروهای بین‌شهری کشور جابه‌جا شدند. از این میزان، بالغ بر ۱۴ میلیون و ۵۰۰ هزار مسافر از طریق ۱۴ هزار و ۱۹۴ دستگاه اتوبوس، بیش از ۹ میلیون و ۸۰۰ هزار مسافر به وسیله قریب به ۳۰ هزار و ۵۰۰ دستگاه مینی بوس و بالغ بر ۲ میلیون و ۷۷۰ هزار مسافر نیز توسط بیش از ۳۴ هزار دستگاه سواری کرایه عمومی از مبادی سفر و در شبکه راه‌های کشور جابه‌جا شده‌اند. بیش از ۷۸ هزار و ۹۰۰ دستگاه ناوگان حمل‌ونقل عمومی مسافری جاده‌ای در قالب حدود ۳۵۰۰ شرکت حمل‌ونقل فعال در سطح استان‌های کشور در حال خدمات‌رسانی به مسافران در مسیرهای برون‌شهری هستند. گفتنی است، ۸۳۵ پایانه حمل‌ونقل مسافر در سطح استان‌های کشور فعالیت دارند و آنطور که گفته می‌شود در حال حاضر بالغ بر ۹۲ هزار و ۳۰۰ راننده فعال در این بخش، عملیات جابه‌جایی مسافران توسط ناوگان حمل‌ونقل عمومی کشور را انجام می‌دهند.

۲ ابزار جدید ارزی از سوی بانک مرکزی در هفته جاری معرفی می‌شود

رونمایی از بازار دوم مرکز مبادله

بازرگانی ایران که ریاست کمیته ارزی اتاق ایران را نیز به عهده دارد، با اعلام این خبر گفت: هدف از راه‌اندازی بازار دوم، از بین بردن شکاف بین نرخ ارز سامانه و بازار آزاد و حذف صف تخصیص ارز است. به گفته «کاشفی»، به دنبال توافقاتی که با بانک مرکزی صورت گرفت، قرار است بازار دوم بدون دخالت، فرآیند صادرات و واردات را تسهیل کند.

او از رونمایی بازار دوم مرکز مبادله ارز و طلای ایران در هفته جاری، خبر داد و در تشریح ضرورت تسهیل فرآیند تجارت، توضیح داد: بعد از راه‌اندازی سامانه مبادله ارز و انتقال فرآیند نقل و انتقالات ارزی از سامانه نیما به مرکز مبادله ارز و طلا، تلاش شد تا مشکلات مربوط به شکاف نرخ ارز و روند کند تخصیص ارز برای واردات از بین برود. به عقیده «کاشفی»، مرکز مبادله به دو دلیل عمده، جای سامانه نیما را گرفت؛ اول، وجود فاصله غیرمنطقی در نرخ ارز این سامانه با نرخ بازار آزاد بود که صادرکنندگان را متضرر می‌کرد و از طرفی سیل تقاضای واردات شکل گرفته بود که به طور عمده کالاهای موردنیاز اصلی نبودند و شاهد صف طولانی تخصیص ارز بودیم.

این عضو هیأت رئیسه اتاق ایران در توضیح مجموعه اقداماتی که در مرکز مبادله صورت گرفت، گفت: به تدریج سامانه مبادله شکل گرفت و صادرکننده و واردکننده از طریق سیستم بانک‌های عامل خود، ورود پیدا کرده و ارز را بین هم خرید و فروش کردند؛ کم‌کم این سامانه هم دچار اشکال شد و از آنجا که عمده کالاهایی که توسط بخش خصوصی واقعی، صادر و وارد می‌شوند در گروه کالایی B قرار داشتند، در نهایت مجبور می‌شدند نرخ ارز خود را براساس نرخ ارز پرتوشیمی‌ها و فولادی‌ها اعلام کنند و دوباره شکاف قیمتی شکل گرفت و سامانه از نیت اولیه خود دور شد.

به سوی تسهیل فرآیند صادرات و واردات

او از برگزاری نشست‌های متعدد تصمیم‌گیری با هدف رفع چالش به وجود آمده، خبر داد و افزود: در نشست‌های تخصصی که برگزار شد، تصمیم گرفتیم بازار دوم را برای گروه کالایی B راه‌اندازی کنیم و در بازار دوم هیچ نرخ‌گذاری از طرف هیچ نهادی شکل نگیرد و در قالب پلتفرمی شیوه واگذاری، عرضه و تقاضای ارز انجام شود. این موضوع بعد از جلسات و رایزنی‌های مختلف، مورد توافق قرار گرفت و امیدواریم در هفته جاری شاهد رونمایی از آن باشیم. در واقع، هدف از راه‌اندازی بازار دوم، از بین بردن شکاف بین نرخ ارز سامانه و بازار آزاد و حذف صف

فرصت امروز: بانک مرکزی از دو ابزار جدید ارزی، شامل «پیش‌فروش ارز» و «بازار معاملات امتیاز صادراتی» در هفته جاری رونمایی خواهد کرد. در ادامه برنامه‌های بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز و حمایت از صادرات، دو ابزار «پیش‌فروش ارز» و «بازار معاملات امتیاز صادراتی» راه‌اندازی می‌شود. مراسم رونمایی از این دو ابزار جدید ارزی، روز چهارشنبه ۲۱ خردادماه در مرکز مبادله ارز و طلا و با حضور مسئولان دولتمردان برگزار خواهد شد.

ابزار «پیش‌فروش ارز» به‌عنوان یکی از روش‌های تأمین مالی، به صادرکنندگان این امکان را می‌دهد که ارز حاصل از صادرات خود را پیش از موعد به فروش برسانند و در ازای آن منابع ریالی دریافت کنند. این سازوکار می‌تواند بخشی از نیاز نقدینگی تولیدکنندگان را پوشش دهد. پیشتر «محمدرضا فرزین»، رئیس کل بانک مرکزی به طراحی چنین ابزاری، اشاره کرده و گفته بود که بانک مرکزی به دنبال ایجاد راهکارهایی برای تسهیل تأمین مالی تولید و صادرات از مسیر بازار ارز است. او با بیان اینکه «پیش‌فروش ارز» به گونه‌ای است که عملا در درون آن تأمین ارز باشد، درباره اینکه آیا «پیش‌فروش ارز» شامل عموم مردم هم می‌شود، گفت که پیش‌فروش برای عموم مردم نیست بلکه برای واردکنندگان و صادرکنندگان است.

همچنین «بازار معاملات امتیاز صادراتی» با هدف مدیریت بهتر عرضه و تقاضای ارز در میان صادرکنندگان و واردکنندگان توسط بانک مرکزی طراحی شده است. امتیازاتی که صادرکنندگان در این بازار در ازای صادرات به دست می‌آورند، می‌تواند میان فعالان اقتصادی منتقل شود و در فرآیند واردات مورد استفاده قرار گیرد. «بازار معاملات امتیاز صادراتی» همچنین به تفکیک میان سیاست‌های ارزی و سیاست‌های تجاری کشور، کمک خواهد کرد و بخشی از سازوکار جدید دولت برای تنظیم تعاملات تجاری و ارزی محسوب می‌شود. این دو ابزار جدید ارزی، روز چهارشنبه هفته جاری در مرکز مبادله ارز و طلای ایران رونمایی می‌شود.

بازار دوم مرکز مبادله ارز و طلا رونمایی می‌شود

راه‌اندازی و رونمایی از بازار دوم تالار مبادله ارز و طلا طی مذاکراتی که بین اتاق بازرگانی ایران، بانک مرکزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت جهاد کشاورزی انجام شد، در روز چهارشنبه هفته جاری صورت می‌گیرد. «کیوان کاشفی»، فعال اقتصادی و عضو هیأت رئیسه اتاق

واکاوی برنامه‌های وزیر پیشنهادی اقتصاد از نگاه ۲ اقتصاددان

نسخه «مدنی‌زاده» برای اقتصاد ایران

توجه کرد. با گذشت زمان، فضای تحریم‌ها همچنان مهم و نامشخص باقی مانده است. مثلا در مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا به نظر می‌رسد طرف ایرانی تلاش می‌کند تا توافقی حداقلی به دست آورد، اما طرف مقابل مداوم در تغییر موضع است. کنگره و سنای آمریکا هر کدام مواضع متفاوتی دارند و حتی برخی مقامات آمریکایی هر بار اطلاعات جدیدی ارائه می‌دهند. این عدم انسجام در مواضع، باعث ایجاد ناامیدی و بلاتکلیفی می‌شود. این اقتصاددان با بیان اینکه وضعیت داخلی کشور به لحاظ اقتصادی پیچیده و مبهم است، گفت: سه ماه است که وزیر اقتصاد نداریم. در شرایطی که کشور در یک جنگ اقتصادی پیچیده به سر می‌برد و با بحران‌های داخلی، از جمله تورم و ناترازی‌ها دست و پنجه نرم می‌کند، نداشتن یک فرمانده اقتصادی به شرایط بی‌نظمی دامن می‌زند. بنده به برخی از نمایندگان مجلس می‌گفتم تعجب می‌کنم چگونه در چنین شرایطی، کشور فاقد یک سرپرست اقتصادی است. آیا واقعا آقای همتی می‌بایست اینقدر زود تغییر می‌کرد؟ انتخاب و سپس حذف یک نفر در زمان بحران واقعا منطقی نیست. «شقالی» با اشاره به معرفی «مدنی‌زاده» به عنوان وزیر پیشنهادی اقتصاد، گفت: من آقای مدنی‌زاده را خوب می‌شناسم و در نشست‌های مختلف اقتصادی با ایشان آشنا بودم. چند ویژگی مثبت در او وجود دارد که می‌تواند به حل مشکلات کمک کند. اولاً او سلامت مالی دارد و از نظر مالی، شائبه‌ای در موردش وجود ندارد. دوم، تحصیلات و تجربه بین‌المللی‌اش او را در درک واقع‌بینانه از مسائل اقتصادی یاری می‌کند. امید است که با حضور ایشان بتوانیم به سمت بهبود اوضاع اقتصادی کشور حرکت کنیم. درباره مدنی‌زاده می‌توانم بگویم آدم متهمی نیست و تاکنون نیز حرف‌های متهمانه‌ای نرده است. برخلاف برخی از مسئولان در دولت‌های مختلف که نگرش‌های پوپولیستی و عوام‌فریبانه‌ای داشتند، او با واقعیت‌ها سخن گفته و دقیقا با موضوعات مهم و پیچیده اقتصادی روبرو شده است. در دانشگاه شریف نیز که از نظر علمی در سطح بالایی قرار دارد در زمینه‌های اقتصاد کلان، اقتصاد ایران و اقتصاد پولی تدریس کرده، بنابراین کفایت علمی لازم را دارد. او درباره اینکه برخی عنوان می‌کنند «مدنی‌زاده» از تجربه کافی برخوردار نیست، افزود: خیلی از وزرای قبلی

که به سمت وزیر اقتصاد منصوب شدند در ابتدا تجربه چندانی نداشتند. به عنوان مثال بیشتر وزرای دولت آقای احمدی‌نژاد ناشناخته بودند. آقای شمس‌الدین حسینی در آن زمان جوان و ناشناخته بود. آذری جهرمی و خاندوزی هم در ابتدای کار خود تجربه بالایی نداشتند. طبیعا نیز از این قاعده مستثنی نبود و کارنامه‌ای درخشان در اختیار نداشت. ایشان بیشتر در سطح مدیرکل و مشاور در نهادهای مختلف فعالیت کرده بود و با سازمان برنامه، بانک مرکزی و پژوهشکده پولی بانکی همکاری داشت. من شناخت کافی از شخصیت مدنی‌زاده دارم و به نظرم او از نظر کاری، سلامت مالی، نبوغ و هوشمندی می‌تواند برخی ضعف‌ها را جبران کند. «شقالی» با بیان اینکه اقتصاد کشور در شرایط بسیار پیچیده‌ای قرار دارد، گفت: در ۱۰۰ سال اخیر ایران مقاطع خاصی از بحران را تجربه کرده؛ از جمله جنگ جهانی اول، جنگ جهانی دوم، انقلاب اسلامی و سال‌های ۵۶ و ۵۷ و جنگ تحمیلی. به نظر می‌رسد دوره اخیر نیز یکی از پیچیده‌ترین دوره‌ها باشد که نیاز به یک فرمانده اقتصادی باهوش، با ذکاوت و باتجربه دارد. اما از سوی دیگر، نهادهای فعلی ما به جای همکاری، گاها مانع شده‌اند. درباره این نهاده‌ا و چالش‌هایی که به وجود آورده‌اند، می‌توانیم در فرصت‌های بعدی بحث کنیم. «بهنام ملکی» هم در مورد ویژگی‌های معرفی «مدنی‌زاده» گفت: کشور چند ماه است که بدون وزیر مانده و بسیاری از فعالیت‌ها در انتظار معرفی وزیر جدید و امضای او به تعویق افتاده‌اند. برداشت من این است که آقای مدنی‌زاده دارای ویژگی‌های قابل توجهی است. ایشان از دانشگاه‌های معتبری مانند شریف و شیکاگو فارغ‌التحصیل شده و سابقه خوبی دارد. این موارد می‌تواند برای آینده ایشان و کشور امیدوارکننده باشد، البته در صورتی که اراده قوی پشت سر ایشان باشد و از یک تیم و معاونین کارآمد، با تجربه و پاکدست بهره ببرد. البته با توجه به عدم حضور مدنی‌زاده در سمت‌های اجرایی بالا، ممکن است انتقاداتی به ایشان وارد باشد. بنابراین پیشنهاد من به ایشان این است که حتما از تیمی با تجربه، باسواد، پاکدست و پاسخگو بهره ببرند تا بتوانند عملکرد بالایی برای کشور داشته باشند. اگر این ملاحظات در نظر گرفته نشود، شاید بتوان گفت که امتیاز ایشان نیاز به تعدیل خواهد داشت.

وزیر پیشنهادی اقتصاد از نگاه ۲ اقتصاددان

وزیر پیشنهادی اقتصاد از نگاه ۲ اقتصاددان

خبرنامه

مازندران، تهران و البرز پربارش ترینها

از میان استان‌های کشور، استان‌های مازندران، تهران، البرز و سمنان با بارش تجمعی ۷۵ تا ۱۰۰ میلی‌متر در هفته جاری، پربارش‌ترین استان‌های کشور خواهند بود. برای هفته جاری، وقوع بارش‌ها در بخش‌هایی از شمال و شمال غرب و شمال شرق کشور موردانتظار است. در این مناطق مقادیر تجمعی بارش ۷۵ تا ۱۰۰ میلی‌متر پیش‌بینی شده است. براساس تقسیمات حوضه‌های درجه یک کشور، حوضه دریای خزر با مقدار میانگین بارش ۱۰۷ میلی‌متر و بیشینه بارش ۱۲۳.۷ میلی‌متر، پرباران‌ترین حوضه درجه یک کشور در این هفته خواهد بود. همچنین حوضه خلیج فارس و دریای عمان با مقدار میانگین بارش ۰.۲ میلی‌متر و بیشینه بارش نقطه‌ای ۱۲.۹ میلی‌متر، کم‌باران‌ترین حوضه درجه یک کشور است. از میان حوضه‌های درجه ۲ کشور نیز حوضه هراز و قره‌سو با مقدار میانگین بارش ۳۰.۵ میلی‌متر و بیشینه بارش ۱۲۳.۷ میلی‌متر و حوضه رودخانه‌های بین سفیدرود و هراز با متوسط بارش ۲۰ میلی‌متر و بیشینه بارش ۷۸.۲ میلی‌متر، پرباران‌ترین حوضه‌های درجه دو کشور هستند.

کاهش تقاضا برای نفت آمریکا با افزایش تولید اوپک پلاس

افزایش عرضه اوپک پلاس و ورود جریان‌های جدید نفت به بازار جهانی، گزینه‌های پالایشگاه‌های اروپایی و آسیایی را افزایش داده و بر تقاضا برای نفت سبک شیرین آمریکا تاثیر گذاشته و به کاهش قیمت‌ها در مناطق اصلی تولیدکننده نفت این کشور، منجر شده است. آمریکا به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت در جهان، با رقابت فزاینده‌ای روبه‌رو است، زیرا اوپک و متحدانش در تلاش برای بازپس‌گیری سهم بازار و مجازات اعضای که بیش از حد تولید می‌کنند، تولید نفت‌شان را افزایش می‌دهند. کشورهای عضو اوپک پلاس شامل عربستان سعودی و روسیه از آوریل، در مجموع ۱.۳۷ میلیون بشکه در روز افزایش تولید داشته‌اند یا افزایش تولید را اعلام کرده‌اند.

این عرضه اضافی در زمانی اتفاق می‌افتد که تولیدکنندگان جهانی نفت با عدم قطعیت گسترده‌ای مواجه هستند و در حال ارزیابی چگونگی تاثیر سیاست‌های تجاری بی‌ثبات بر چشم‌انداز اقتصادی جهان و آماده شدن برای آینده‌ای بلندمدت هستند که در آن سوخت‌های سبتر می‌توانند جایگزین بشکه‌های نفت آنها شوند. تقاضای کمتر برای بخش قابل توجهی از نفت آمریکا، احتمالاً به چشم‌انداز پیچیده برای تولیدکنندگانی که در حال حاضر، تعرفه‌های دولت ترامپ را تحمل می‌کنند، دامن خواهد زد. با وجود اینکه ترامپ خواستار افزایش تولید داخلی است، این شرکت‌ها در حال بررسی کاهش تولید و مشاغل هستند.

براساس تحلیل داده‌های هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، صادرات نفت آمریکا از میانگین ۴ میلیون بشکه در روز در آوریل، به میانگین ۳.۸ میلیون بشکه در روز در ماه مه کاهش یافته است. داده‌های شرکت کیپلر نشان داد که آمریکا در ماه مه، ۱.۴ میلیون بشکه در روز نفت سبک و شیرین به اروپا صادر کرد، در حالی که این رقم در آوریل، ۱.۶ میلیون بشکه در روز بود. در ماه مه ۲۰۲۴، آمریکا ۱.۷ میلیون بشکه در روز نفت خام سبک و شیرین که چگالی سبک‌تر و گرود کمتری دارد، به اروپا صادر کرد. به گزارش رویترز، در حالی که پالایش نفت خام سبک معمولاً برای پالایشگاه‌ها آسان‌تر است، بسیاری از پالایشگاه‌های جهانی برای ارتقای ظرفیت پالایش نفت خام سنگین ترش، سرمایه‌گذاری کرده‌اند که معمولاً ارزان‌تر هستند و همچنان مقادیر کافی سوخت با ارزش بالاتر تولید می‌کنند.

نرخ تورم کالاهای وارداتی و صادراتی اعلام شد

در زمستان سال گذشته، شاخص قیمت کالاهای وارداتی و صادراتی نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) به ترتیب ۱۶.۶ و ۲۸.۶ درصد افزایش داشته است. طبق اعلام مرکز آمار ایران، در فصل زمستان ۱۴۰۳، شاخص قیمت کل کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های ریالی ۹۶۴.۶ است که نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۱۶.۶ درصد، نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۷۱.۸ درصد و در چهارفصل منتهی به فصل جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل (تورم سالانه) ۶۰.۹ درصد افزایش داشته است. در زمستان سال گذشته، شاخص قیمت کل کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های دلاری برابر با ۱۴۸.۳ بوده که نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۵.۶ درصد و نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۱۹.۵ درصد و در چهارفصل منتهی به فصل جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل (تورم سالانه) ۱۲.۳ درصد افزایش داشته است. همچنین شاخص قیمت کل کالاهای صادراتی مبتنی بر داده‌های ریالی ۳۱۱.۸ است که نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۲۸.۶ درصد، نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۶۱.۲ درصد و در چهارفصل منتهی به فصل جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل (تورم سالانه) ۳۲.۵ درصد افزایش داشته است. در زمستان ۱۴۰۳، شاخص قیمت کل کالاهای صادراتی مبتنی بر داده‌های دلاری برابر با ۱۰۷.۴ بوده که نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۱.۱ درصد کاهش، نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۲۰.۷ درصد و در چهارفصل منتهی به فصل جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل (تورم سالانه) ۴۰ درصد افزایش داشته است.

همچنین در بازه زمانی گفته شده، درصد تغییرات شاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های ریالی نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۱۶.۶ درصد اعلام شده است. در این فصل بیشترین تورم فصلی یا ۲۲.۱ درصد مربوط به گروه آلات و دستگاه‌های ایتیک و... و کمترین تورم فصلی یا ۰.۶ درصد مربوط به گروه محصولات نباتی است. گروه محصولات صنایع غذایی و... نیز با تورم ۵.۳ درصد بیشترین کاهش را داشته است. در عین حال، درصد تغییرات شاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های ریالی نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۷۱.۸ درصد است. در این فصل بیشترین تورم نقطه به نقطه یا ۱۰۸.۷ درصد مربوط به گروه آلات و دستگاه‌های ایتیک و... و کمترین تورم نقطه به نقطه یا ۰.۳ درصد مربوط به گروه حیوانات زنده و... است. گروه محصولات صنایع غذایی نیز با تورم ۱۰.۷ درصد بیشترین کاهش را داشته است.

شاخص ۳ میلیون واحدی از دست نرفت

کامبک ناکام بورس

خودرو در اختیار شورای رقابت است و در آخرین استعلامی که از شورای رقابت گرفته شده، موضوع فروش در بورس تایید نشده است. شاخص کل بورس، فاصله کمی با از دست دادن سطح ۳ میلیونی دارد و شکست این محدوده حمایتی و تثبیت پایین آن می‌تواند شرایط را برای بورس تهران بدتر کند. در نقطه مقابل، گزارش شرکت‌ها نشان می‌دهد که گروه کانه‌های فلزی در اردیبهشت نسبت به مدت مشابه سال قبل، افزایش تولید ۱۳ درصدی را ثبت کرده است. اتفاقی که اگر در این صنعت و سایر صنایع ادامه‌دار باشد، می‌تواند نگرانی از تأثیر قطع برق صنایع را تعدیل کند. در روز شنبه، بیش از ۲ همت پول حقیقی از سهام و حق تقدم بدون احتساب صندوق‌های سهامی خارج شد. همچنین برای دومین روز متوالی پول از سهام و حق تقدم نیز بیرون رفت که بیشترین مقدار خروج پول حقیقی از سهام و حق تقدم بدون احتساب صندوق‌های سهامی از ابتدای خردادماه است. صندوق‌های طلا و صندوق‌های درآمد ثابت نیز ورود پول حقیقی را ثبت کردند و ورود پول حقیقی به صندوق‌های درآمد ثابت، اگرچه کمتر از آخرین روز معاملاتی هفته گذشته بود ولی همچنان برتری تقاضا در صندوق‌های درآمد ثابت را به یاد می‌آورد.

زنگ خطر برای بورس به صدا درآمد

بازار در هفته‌های منتهی به فصل مجامع قرار دارد؛ روزهایی که باید با گزارش‌های امیدوارکننده شرکت‌ها، سودهای تقسیمی جذاب و هیجان معاملات همراه باشد اما به‌جای آن، فضای منفی بازار چنان سنگین شده که حتی بهترین اخبار هم در آن دفن می‌شوند. به گزارش «کویابران»، بورس تهران در روز شنبه، یکی از تلخ‌ترین و سنگین‌ترین روزهای خود را تجربه کرد. بازاری که پس از تعطیلات، چشم‌انتظار بازگشتی پرانرژی بود، با موجی از ناامیدی و فشارهای متراکم سیاسی، اقتصادی و مدیریتی مواجه شد. فضای عمومی بازار به شدت ملتهب بود و این التهاب، نه ناشی از یک خبر ناگهانی بلکه حاصل تجمع بی‌برنامگی‌ها، اهماالها و بی‌اعتمادی‌هایی است که ماه‌هاست لایه‌لایه روی پیکره بازار انباشته شده‌اند. از سوی دیگر، آنچه فضای بازار را مسموم‌تر کرده، ابهام در پرونده‌های بین‌المللی، نگرانی از جلسه قریب‌الوقوع شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، بحث‌های داغ پیرامون مکانیسم ماشه و فضای متشنج سیاسی با محوریت ایران و آمریکا است.

بازار در هفته‌های منتهی به فصل مجامع قرار دارد؛ روزهایی که باید با گزارش‌های امیدوارکننده شرکت‌ها، سودهای تقسیمی جذاب و هیجان معاملات همراه باشد، اما به‌جای آن، فضای منفی بازار چنان سنگین شده که حتی بهترین اخبار هم در آن دفن می‌شوند. وضعیت کنونی به‌وضوح نشان می‌دهد که سیاست، نه تنها عامل محرک بازار نشده، بلکه حکم تزریق بی‌هوشی به پیکره نیمه‌جان بورس را دارد. در این فضا، بسیاری از فعالان بازار تنها ناظر، گر هستند؛ نه برای تصمیم‌گیری، بلکه به اجبار. تماشاگر تحولاتی که به‌جای حرکت، تنها ترس را به دل‌ها می‌اندازند. روز شنبه، زنگ خطر به‌وضوح نواخته شد. این منفی، یک افت عادی نبود و نشانه‌ای واضح از یک التهاب عمیق و پیچیده بود که اگر جدی گرفته نشود، بازار را به سرعت به خانه اول بازمی‌گرداند. همه تلاش‌های ماه‌های اخیر برای بازسازی اعتماد از بین خواهد رفت و فضای ناامیدی، جای آن را خواهد گرفت. هنوز دیر نشده اما زمان اندک است. نهاد ناظر باید بیدار شود، باید وارد میدان شود، نه با وعده، بلکه با اقدام.

توجه به بالا ماندن نرخ بهره و پایین نگه داشتن نرخ ارز توافقی، این انتظارات منفی مطابق واقعیت است. در همین شرایط ملاحظه می‌کنیم که ورود پول به سهم‌ها و صنایع کوچک بنیادی کماکان مثبت است و سرمایه‌گذاران نسبت به چشم‌انداز سودآوری این دسته از شرکت‌ها که ارزش بازاری کمتری نسبت به لیدرهای بازار دارند، واکنش منفی نشان نداده‌اند؛ این موضوع نشان می‌دهد که بسیاری از فعالان بازار، فارغ از ریسک‌های کلان موجود، حتی در سناریوهای بدبینانه، سوددهی مناسبی را برای این شرکت‌ها پیش‌بینی می‌کنند.

خروج نقدینگی از بازار ادامه دارد

«پنهان‌اکبرپور»، دیگر کارشناس بازار سهام نیز به تداوم خروج نقدینگی از بازار، اشاره کرد و گفت: بازار یکشنبه را درحالی شروع کردیم که از شدت عرضه‌ها در بازار به نسبت روز شنبه اندکی کاسته شده است، ولی همچنان شاهد خروج نقدینگی حقیقی از بازار هستیم که چندان جالب نیست. متأسفانه اقدام موثری نیز از سمت سازمان بورس و اوراق بهادار برای بهبود شرایط کلی بازار دیده نمی‌شود و سردرگمی در بازار موج می‌زند. در معاملات روز یکشنبه (تا لحظه تنظیم این گفت‌وگو)، سه نماد شتاب، آلوینا و یپزد بیشترین میزان ورود نقدینگی را داشته‌اند و در مقابل، سه نماد کالا، دارا یکم و مبین نیز بیشترین میزان خروج نقدینگی را به خود اختصاص داده‌اند.

«کبرپور» سپس با اشاره به اخبار تاثیرگذار بازار، ادامه داد: در روز یکشنبه، نرخ ارز توافقی ۶۹ هزار و ۱۷۶ تومان قیمت خورد. وزارت خارجه آمریکا نیز اعلام کرده که ترامپ راهکار خوب و دیپلماتیکی را برای برنامه هسته‌ای انتخاب کرده، اما زمان رو به اتمام است. در همین حال، «حسین فرهیدزاده»، رئیس سازمان سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، گفت که دستورالعمل شورای رقابت با توجه به شرایط روز، نیاز به بازنگری و اصلاح دارد. همچنین «علی مدنی‌زاده» وزیر پیشنهادی اقتصاد، ۱۹ برنامه توسعه بورس مانند حمایت از سهامداران خرد، تغییر جایگاه شاخص و راه‌اندازی انواع صندوق‌ها را اعلام کرد. به عقیده این تحلیلگر بازار سرمایه، در ادامه بازار می‌توان پیش‌بینی کرد که تا انتهای بازار وضعیت تقاضا بهبود پیدا کند و از شدت منفی‌ها و تعداد نمادهای منفی بازار کاسته شود. همچنین می‌توان انتظار داشت که دو گروه لاسنتیک و پلاستیک و انبوسازی با ورود نقدینگی حقیقی همراه شوند و از طرفی، صندوق‌های اهرمی و همچنین دو گروه نیروگاهی و فلزات اساسی پر حجم معامله شوند.

دلایل افت بورس در آغاز هفته

بورس تهران در روز شنبه با اصلاح قابل توجهی مواجه شد و با کاهش ۶۰ هزار واحدی تا محدوده ۲ میلیون و ۴۱ هزار واحد عقب‌نشینی کرد. این عقب‌نشینی بورس تهران، دو دلیل سیاسی داشت؛ اولین دلیل، مشخص نبودن وزیر اقتصاد و قرارگیری بازار در فاز پلانکلیفی بود؛ چراکه هنوز کرسی وزارت اقتصاد تعیین تکلیف نشده و تکلیف بازار با سیاستگذاری‌های وزارتخانه مشخص نیست. از طرفی، این دیدگاه هم وجود دارد که بازار تا انتخاب وزیر اقتصاد جدید احتیاط خواهد کرد. دلیل دوم هم آن است که جلسه شورای حکام در این هفته برگزار خواهد شد و افزایش نااطمینانی نسبت به آینده مذاکرات ایران و آمریکا در عقب‌نشینی خریداران بی‌تأثیر نبوده است. از طرفی چندی پیش، ایران خودرو از عرضه خودروهای این شرکت در بورس کالا خبر داد که باعث بهبود معاملات این گروه شد، اما رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، اعلام کرد که سیاستگذاری فروش

ادارات دولتی در مسیر سبز شدن حرکت می‌کنند؟

سهم ادارات دولتی در گذار انرژی

زمان کوتاه اجرای آنها، گفته است اگر زیرساخت‌های لازم فراهم باشد، می‌توان در کمتر از یک ماه یک واحد خورشیدی را وارد مدار کرد.

البته در کنار توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر در مقیاس ملی، توجه به نقش ادارات دولتی به‌عنوان مصرف‌کنندگان عمده برق نیز در دستور کار قرار گرفته است. براساس اعلام رضا کفیلی، مدیرکل مهندسی و راهبری شبکه برق شرکت توانیر، تاکنون ۱۲۳۹ ساختمان اداری به سامانه‌های انرژی خورشیدی مجهز شده‌اند و ظرفیت نصب‌شده آنها به حدود ۲۶ مگاوات رسیده است. طبق برنامه‌ریزی انجام‌شده، این ظرفیت باید تا پایان اجرای طرح به ۱۶۴۵ مگاوات افزایش یابد. براساس مصوبه‌ای که از سال گذشته اجرایی شده، ادارات موظفند حداقل ۲۰ درصد برق مصرفی خود را از طریق سامانه‌های خورشیدی تأمین کنند. این اقدام بخشی از برنامه جامع دولت برای بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخش عمومی است.

اجرای این برنامه‌ها تنها به نصب پنل‌های خورشیدی محدود نمی‌شود. تاکنون بیش از ۱۰۰ هزار ساختمان اداری و خدمات عمومی کشور به کتوره‌های هوشمند مجهز شده‌اند که امکان پایش لحظه‌ای و کنترل از راه دور را فراهم می‌کنند. همچنین سامانه‌هایی مبتنی بر هوش مصنوعی برای پایش مولفه‌های سرمایشی ساختمان‌ها فعال شده‌اند تا دمای محیط اداری کمتر از ۲۷ درجه سانتی‌گراد نباشد. از سوی دیگر، گروه‌های میدانی نظارت و پایش مصرف در سطح کشور تشکیل شده‌اند که با حضور در محل ادارات، میزان مصرف برق را

نویسنده: علی آل علی

آیا تا حالا به دروس‌های ریزش مشتریان فکر کرده‌اید؟ خیلی از مدیران به جای اینکه دنبال حفظ مشتریان باشند، در تکاپوی بی‌پایان برای جذب مشتری تازه به سر می‌برند. این امر موجب می‌شود تا خیلی از کارآفرینان به طور کامل از گردونه رقابت در بازار حذف شوند؛ چراکه به دست آوردن مشتری تازه نه تنها امری هزینه‌بر است، بلکه کیفیت مشتریان وفادار را هم ندارد. ما در روزنامه فرصت امروز حفظ مشتریان وفادار را یکی از وظایف اصلی هر برندی می‌دانیم. البته مگر اینکه مدیران ارشد یک برند خودشان دوست داشته باشند برن‌دشان به خاک سیاه بنشینند. در شرایطی که مشتریان هر روز با گزینه‌های متنوع‌تری برای خرید رو به رو می‌شوند، غفلت برندها از حفظ مشتریان وفادار ضربه‌ای مهلک خواهد بود. این امر می‌تواند شرایط را برای کارآفرینان به طور قابل ملاحظه‌ای سخت کند. پس باید همیشه به فکر حفظ مشتریان وفادار بود، اما چطور؟

سوال بالا دقیقا همان نکته‌ای است که ما را به سوی موضوع اصلی این مقاله هدایت کرده است. به همین خاطر ما در این مقاله قصد داریم برخی از مهمترین نکات درباره حفظ مشتریان را به اتفاق شما مرور کنیم. پس با ما همراه باشید تا برخی از مهمترین نکات در این حوزه را زیر ذره بین ببریم. این شما و این هم استراتژی‌های حفظ مشتریان.

استراتژی‌های حفظ مشتریان وفادار ارائه خدمات عالی به مشتریان

ارائه خدمات عالی به مشتریان همچون کاشت بذرهاي اعتماد و وفاداری است؛ بذرهایی که در صورت مراقبت به درختانی تنومند تبدیل می‌شوند. در دنیای رقابتی امروز جایی که مشتریان قدرت انتخاب بیشتری دارند خدمات عالی به مشتریان، به یک مزیت رقابتی تبدیل شده است.

خدمات عالی به مشتریان شامل پاسخگویی سریع، دقیق و دوستانه به سوالات و شکایات مشتریان می‌شود. مشتریان می‌خواهند احساس کنند که به آنها اهمیت داده می‌شود و صدای آنها شنیده می‌شود. برای ارائه خدمات عالی باید به آموزش مداوم کارکنان خود اهمیت دهید. اطمینان حاصل کنید که آنها دانش کافی در مورد محصولات و خدمات شما مهارت‌های ارتباطی قوی و توانایی حل مشکلات را دارند. همچنین، ایجاد فرهنگ سازمانی که بر مشتری‌مداری تاکید دارد، بسیار مهم است.

یادتان باشد، خدمات عالی به مشتریان فراتر از پاسخگویی به سوالات است. این به معنای پیش‌بینی نیازهای مشتریان ارائه راه حل‌های خلاقانه و فراتر رفتن از انتظارات آنها است. سعی کنید تجربیاتی برای مشتریان خود ایجاد کنید که آنها را شگفت‌زده و خوشحال کند. برای مثال، ارسال یک هدیه کوچک، ارائه تخفیف ویژه یا پاسخگویی به شکایات در سریع‌ترین زمان ممکن، می‌تواند تفاوت بزرگی ایجاد کند.

برای ارتقای کیفیت خدمات، می‌توانید از ابزارهای مختلفی استفاده کنید: چت آنلایسن (Live Chat) برای پاسخگویی سریع، سیستم مدیریت ارتباط با مشتریان (CRM) برای ذخیره اطلاعات و پیگیری مشکلات مشتریان و نظرسنجی‌های رضایت مشتری برای اندازه‌گیری میزان رضایت مشتریان. در هر ارتباطی با مشتری، اطمینان حاصل کنید که او احساس ارزشمندبودن داشته باشد.

یادتان باشد، ارائه خدمات عالی به مشتریان، یک سرمایه‌گذاری بلندمدت است. با ارائه خدمات عالی، می‌توانید اعتماد مشتریان را جلب کنید، وفاداری آنها را افزایش دهید و در بلندمدت، شاهد رشد و توسعه کسب و کار خود باشید. همان طور که یک باغبان با مراقبت از گیاهان، میوه‌های شیرین برداشت می‌کند، شما نیز با ارائه خدمات عالی، از مزایای مشتریان وفادار، بهره‌مند خواهید شد.

ایجاد برنامه‌های وفاداری

ایجاد برنامه‌های وفاداری جذاب، همچون ساخت یک قلعه مستحکم برای مشتریان وفادار است؛ جایی که آنها احساس می‌کنند ارزشمند هستند و به دلیل وفاداری‌شان، پاداش می‌گیرند. این برنامه‌ها، مشتریان را تشویق می‌کنند تا به طور مداوم از محصولات و

خدمات شما استفاده کنند و به برند شما، متعهد بمانند. یک برنامه وفاداری باید دارای برخی ویژگی‌های کلیدی باشد. از سهولت استفاده، ارزشمندی، سادگی، پاداش‌های متنوع و قابلیت شخصی‌سازی گرفته تا آپدیت مداوم جزئیات، همگی اهمیت دارد. این ویژگی‌ها باید با نیازها و ترجیحات مشتریان شما همخوانی داشته باشد. درواقع یک برنامه وفاداری خوب مشتری را در کانسون توجه قرار می‌دهد و تجربه‌ای لذت‌بخش برای او ایجاد می‌کند.

شاید برای‌تان سوال شود اصلا برنامه‌های وفاداری چه مدل‌هایی دارد. خب اجازه دهید برخی از محبوب‌ترین

فرصت امروز بررسی می‌کند

چطور مشتریان مان را حفظ کنیم؟

از بهترین روش‌ها است.

• توصیه‌های محصول: ارائه پیشنهادات محصول براساس تاریخچه خرید مشتریان، علایق و اطلاعات مرور.

• شخصی‌سازی وب‌سایت: نمایش محتوای شخصی‌سازی‌شده (مثلا نمایش قیمت محصولات براساس تاریخچه سفارشات مشتریان) در وب‌سایت براساس رفتار کاربران.

• خدمات مشتریان شخصی: ارائه پشتیبانی و خدمات به مشتریان در حین فرآیند خرید.

• پیشنهادات شخصی‌سازی‌شده در لحظه: برای ارائه بازخورد آنها توجه کنید.

• نوآوری: با ارائه پیشنهادات و پاداش‌های جدید و جذاب، برنامه خود را همواره به‌روز نگه دارید.

همانطور که یک خیاط ماهر با ظرافت لباس‌ها را می‌دوزد، شما نیز باید یک برنامه وفاداری طراحی کنید که برای مشتریان جذاب و کاربردی باشد. یادتان باشد، بهترین نتیجه، زمانی حاصل می‌شود که مشتریان، مزایای این برنامه را کاملاً درک کنند و استفاده از آن، تجربه لذت‌بخشی را برای آنها ایجاد کند. به عبارت دیگر، ایجاد یک برنامه وفاداری موفق، مستلزم خلاقیت، توجه به جزئیات، و تعهد به مشتری‌مداری است. با یک برنامه وفاداری قدرتمند، می‌توانید همچون آهن ربایی، مشتریان خود را به سمت برن‌دتان جذب و وفاداری آنها را افزایش دهید.

شخصی‌سازی تجربه مشتری

شخصی‌سازی تجربه مشتری در واقع خلق یک اثر هنری منحصربه‌فرد است. در این رویکرد به جای ارائه یک محصول یا خدمات عمومی هر مشتری تجربه‌ای متناسب با نیازها و ترجیحات خود دریافت می‌کند. این عمل به مشتریان نشان می‌دهد که به آنها اهمیت داده می‌شود و تجربه خرید آنها، در اولویت قرار دارد. با جمع‌آوری اطلاعات مربوط به علایق، رفتارها، تاریخچه خرید و تعاملات مشتریان، می‌توانید محتوا، پیشنهادات و خدمات را متناسب با نیازهای هر مشتری شخصی‌سازی کنید. مانند یک روانشناس که براساس درک دقیقی از هر بیمار، راهکار درمانی مناسبی را ارائه می‌دهد، شما نیز می‌توانید بسا این داده‌ها، تجربه مشتریان را بهبود بخشید. این اقدام، تنها به نفع مشتری نیست، بلکه مزایای بی‌شماری برای شما در بر دارد. حالا که بحث‌مان داغ شده، اجازه دهید کمی درباره روش‌های شخصی‌سازی صحبت کنیم. شما با استفاده از استراتژی‌های زیر امکان شخصی‌سازی تجربه مشتریان را دارید:

• ایمیل مارکتینگ: ارسال ایمیل‌های شخصی‌سازی‌شده (به عنوان مثال، با نام مشتری و پیشنهادات مرتبط با تاریخچه خرید) به مشتریان، یکی از بهترین روش‌ها است. با استفاده از روش‌های مختلف بازخورد مشتریان را جمع‌آوری کنید: نظرسنجی، پرسشنامه‌ها، مصاحبه، بررسی نظرات مشتریان در شبکه‌های اجتماعی و بررسی نظرات مشتریان در وب‌سایت شما. هر کدام از این روش‌ها، نقاط قوت و ضعف خود را

دارند. برای دستیابی به اطلاعات جامع، بهتر است از ترکیبی از این روش‌ها استفاده کنید.

یکی از موثرترین ابزارها، نظرسنجی‌های پس از خرید است که می‌توانید برای جمع‌آوری داده‌ها درباره سطح رضایت، نقاط قوت و نقاط ضعف محصولات و خدمات، استفاده کنید. همچنین، پرسشنامه‌ها، فرصت مناسبی برای گرفتن بازخورد کامل، درباره تجربه کلی مشتری فراهم می‌کنند. همچنین، توجه به کامنت‌ها و نظرات درج شده در وب‌سایت، فضاهای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، بینش‌هایی درباره نظر مخاطبان ارائه می‌کند. جمع‌آوری بازخورد، تنها یک گام از فرآیند است. گام مهمتر، عمل به این بازخوردها است. به محض جمع‌آوری اطلاعات، آن را تجزیه و تحلیل کنید و به دنبال الگوها و روندها باشید. نقاط قوت و ضعف خود را شناسایی کنید و برنامه‌ای برای رفع مشکلات و بهبود نقاط قوت خود، تنظیم کنید. به عنوان مثال، اگر تعداد زیادی از مشتریان، از یک فرآیند خاص ناراضی هستند، آن را اصلاح کنید. بهبود باید براساس فیدبک های مشتریان در دستور کار شما قرار بگیرد. از آنها دعوت کنید تا به طور منظم، فیدبک خود را ثبت کنند. بسا انجام این کار، احساس می‌کنند که نقش موثری در بهبود و پیشرفت برند داشته‌اند. هنگامی که این بازخوردها در راستای بهبود شرایط به کار می‌روند، آنها را با مشتریان در میان بگذارید تا شفافیت و صداقت شما را ببینند.

جمع‌آوری بازخورد و عمل به آن، نه تنها باعث بهبود تجربه مشتری می‌شود، بلکه اعتماد مشتریان را نیز افزایش می‌دهد. این به مشتریان نشان می‌دهد که به نظرات آنها اهمیت می‌دهید و به دنبال بهبود خدمات خود هستید. جمع‌آوری بازخورد مشتریان، نه تنها باعث ایجاد وفاداری می‌شود، بلکه شما را به سوی بهبود و پیشرفت نیز سوق می‌دهد. شما می‌توانید با این اقدام، یک قدم دیگر، به سوی برقراری رابطه‌ای پایدار و دوسویه با مخاطبان خود، نزدیک‌تر شوید.

برقراری از تباط پایدار با مشتریان

برقراری ارتباط مداوم با مشتریان کلید حفظ آنهاست. خیلی از کارآفرینان بعد از اینکه مشتریان را پیدا می‌کنند، دیگر توجهی به حفظ‌شان نشان نمی‌دهند. این کار مثل این است که پس از یک شکار سخت اجازه دهید بگرنان آن را به راحتی از چنگ‌تان دربیابوند.

برای برقراری ارتباط مداوم با مشتریان، از روش‌های متعددی می‌توان استفاده کرد. نکته کلیدی در این میان تلاش برای ایجاد هماهنگی میان کانال ارتباطی و وضعیت برند است. به طوری که شما همیشه دست بالاتر را در تعامل با مخاطب‌تان داشته باشید.

یادتان باشد، در صورت وجود مشکل باید پاسخگو و در دسترس باشید. با پاسخگویی به نظرات و سوالات مشتریان در سریع‌ترین زمان، اطمینان حاصل کنید که ارزش‌ها، احترام و پاسخگویی را در دستور کار خود قرار داده‌اید. استفاده از خدمات چت بات‌ها و سیستم‌های خودکار پاسخ‌دهی نیز راه حل مناسبی در این راستا است.

ارائه پشتیبانی و خدمات پس از فروش بی‌نقص

ارائه پشتیبانی و خدمات پس از فروش بی‌نقص شما را بدل به برند محبوب‌ترین می‌کند. اینطوری شما نه تنها در زمان خرید محصول یا خدمات، بلکه پس از آن نیز از مشتری حمایت می‌کنید و این عمل منجر به افزایش اعتماد و وفاداری می‌شود. در دنیای رقابتی امروزی، پشتیبانی و خدمات پس از فروش دیگر یک هزینه اضافی نیست، بلکه یک سرمایه‌گذاری استراتژیک است.

خدمات پس از فروش شامل مواردی مانند راهنمایی، نصب و راه‌اندازی، تعمیرات و نگهداری، پاسخگویی به سوالات و رسیدگی به شکایات می‌شود. ارائه خدمات بی‌نقص، نیازمند تیم متخصص، پاسخگو و متعهد است. شما باید اطمینان حاصل کنید که تیم پشتیبانی شما، دانش کافی در مورد محصولات و خدمات شما، مهارت‌های ارتباطی قوی و توانایی حل مشکلات مشتریان را دارند.

پشتیبانی عالی فراتر از حل مشکلات فوری است. شما باید به نیازهای بلندمدت مشتریان توجه کنید. با این عمل، برای ارائه مشاوره درخصوص استفاده بهینه از محصول یا خدمات خود، آموزش و راهنمایی ارائه دهید و راهکارهای کاربردی ارائه کنید. فراتر از اینها، به شکایات و بازخوردهای مشتریان خود، به سرعت و به طور موثر، رسیدگی کنید. سعی کنید مشکلات را در اسرع وقت حل کنید و مشتریان خود را از روند رسیدگی به شکایت‌شان، مطلع کنید.

ارائه خدمات پس از فروش مناسب، نه تنها رضایت مشتری را افزایش می‌دهد، بلکه می‌تواند باعث کاهش نرخ ریزش مشتری نیز شود. هنگامی که مشتریان اطمینان دارند که پس از خرید محصول یا خدمات، حمایت لازم را دریافت خواهند کرد، احتمال اینکه به برند شما وفادار بمانند، افزایش می‌یابد. خدمات پس از فروش بی‌نقص، همانند یک ضمانت اطمینان است که باعث می‌شود مشتریان، ریسک کمتری احساس کنند.

در نهایت، ارائه خدمات پس از فروش بی‌نقص، یک عنصر کلیدی در ایجاد و حفظ مشتریان وفادار است. این عمل، نه تنها باعث افزایش رضایت و وفاداری مشتریان می‌شود، بلکه می‌تواند به شما کمک کند تا نام خود را به عنوان یک برند قابل اعتماد و مشتری‌مدار در ذهن مشتریان خود حک کنید. این رویکرد، در دنیای تجارت امروز، به معنای پیمودن مسیری هموار، برای رشد پایدار است.

منابع:

https://www.forbes.com/advisor/business/customer-retention-strategies
https://blog.hubspot.com/service/customer-retention-strategies